

Sociale veiligheid

De planvorming omtrent sociale veiligheid komt voort uit het veiligheidsplan van SCOPE scholengroep. Samenvattend geeft dit veiligheidsplan duidelijke richtlijnen waarlangs alle scholen gericht beleid voeren op het terrein van (fysieke) veiligheid. Beleid op het terrein van agressie en seksuele intimidatie maakt hiervan onderdeel uit. Het doel van sociale veiligheid is om een zo veilig mogelijke leer- en werkomgeving te creëren voor leerlingen, professionals en ouders/verzorgers (hierna: ouders). Een leef- en leerklimaat waarin ons personeel en onze leerlingen zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. We proberen hierdoor alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten in of binnen de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen. De onderwijsinspectie ziet toe op dit te voeren beleid, omdat sociale veiligheid, naast onze wens, ook een wettelijke zorgplicht is.

Visie en kernwaarden

Hoewel ieder mens uniek is en aanwijsbare culturele, sociale of fysieke verschillen kan ervaren, zijn er per ontwikkelingsfase gemeenschappelijke elementen herkenbaar. Met deze gemeenschappelijke kenmerken als basis leren kinderen omgaan met zichzelf en anderen. Als school willen wij actief bijdragen aan een gezonde ontwikkeling vanuit geloof en veiligheid. SCOPE scholengroep heeft vier kernwaarden vastgesteld die van toepassing mogen zijn op kinderen, professionals en ouders, ongeacht hun rol en leeftijd:

- Vertrouwen
- Respect
- Integriteit
- Welbevinden

Taken en verantwoordelijkheden omtrent sociale veiligheid

Op school zijn de taken en verantwoordelijkheden omtrent sociale veiligheid belegd bij verschillende professionals en andere betrokkenen. Deze zijn geschoold door de GGD en/of JSO (Jeugd, Samenleving en Opvoeding).

Leerkracht

De leerkracht is voor u als ouder altijd een eerste aanspreekpunt. De leerkracht heeft immers van alle schoolprofessionals het meest intensief contact met uw kind. De leerkracht geeft uw kind les, draagt bij aan de opvoeding en begeleidt uw kind bij zijn of haar persoonlijke ontwikkeling waar mogelijk. Daardoor kan de leerkracht, eventuele problemen hieromtrent in de klas direct aanpakken. En dat desgewenst samen met u.

Schoolleiding

Kennis omtrent seksuele ontwikkeling moet geborgd en gedeeld worden. De borging vindt enerzijds plaats in beleid en handhaving, en anderzijds middels educatie en signalering. De schoolleiding heeft als taak om implementatie van een preventieve aanpak na te streven. Verder is de schoolleiding een aanspreekpunt voor 'als het misgaat'. Op deze momenten is het wenselijk dat er adequaat en kordaat gehandeld kan worden. Hiervoor is niet alleen daadkracht nodig, maar ook een functie die hiertoe legitimeert.

Intern begeleider

Eén intern begeleider fungeert als aandachtsfunctionaris kindermishandeling

en is een inhoudelijk geschoolde professional. De functionaris heeft een meerdaagse training gehad, beschikt over benodigde vaardigheden en kennis om een zorgproces af te wikkelen volgens de Wet Meldcode. De intern begeleider heeft expertise die zich richt op begeleiding en coaching van de leerkracht, case-management, leerling-observatie en advisering.

Educatie

Om sociale veiligheid binnen de scholen te borgen, wordt gebruik gemaakt van methodes die zich richten op:

- educatie;
- houding/meningsvorming;
- de school;
- haar sociale omgeving.

Jaarlijks geven de scholen 10 uur les over relaties en seksualiteit en 30 uur les over sociaal emotionele ontwikkeling. Dit is structureel ingebed in het schoolbeleid. De volgende methodes zijn op effect onderzocht en effectief bevonden en worden door de scholen binnen SCOPE gebruikt:

- Lichamelijke en relationele ontwikkeling: ‘Relaties en seksualiteit’
- Sociale Veiligheid: Goed Gedrag en Kwink.

Contactpersoon (intern school)

De contactpersoon is een teamlid verbonden aan de school. Deze persoon is laagdrempelig te benaderen en kent de school, de leerkrachten en de populatie. Deze persoon is benaderbaar voor ouders, leerlingen en leerkrachten (collega’s). De gesprekken met de interne vertrouwenspersoon zijn vertrouwelijk, binnen de kaders die de privacy wetgeving en de wet Sociale Veiligheid hiervoor stelt. De contactpersoon adviseert welke stappen het beste ondernomen kunnen worden. In veel gevallen verwijst de contactpersoon naar de SCOPE vertrouwenspersoon.

Gedragsregels

Door SCOPE scholengroep is een aantal gedragsregels geformuleerd die op elke school van toepassing zijn. Het verbieden van gedrag is niet constructief. Daarom zijn deze regels zo opgesteld dat gewenst gedrag wordt weergegeven. Binnen de aanpak voor sociale veiligheid krijgen ook leefklimaat en omgangsregels aandacht. SCOPE scholengroep hecht veel waarde aan een pedagogisch leer- en leefklimaat, waarin zowel leerlingen als personeel een gevoel van veiligheid en geborgenheid ervaren. Dit draagt immers bij aan een positieve ontwikkeling, functioneren en prestaties van alle betrokkenen. Bij leefklimaat wordt de fysieke schoolomgeving beoogd. Hier wordt verantwoord toezicht georganiseerd, zonder de toenemende zelfstandigheid van de leerlingen in de weg te zitten. Duidelijke regels zorgen ervoor dat leerlingen, ouders en professionals weten wat er binnen de school van hen wordt verwacht. Voor eenieder moet de gewenste omgang duidelijk zijn.

De volgende omgangsregels geven hierbij richting:

- Iedereen is anders en we horen er allemaal bij.
- We helpen elkaar.
- We zorgen goed voor elkaar, onszelf en onze omgeving.

Samenwerking school en ouders

Niet alleen de school is verantwoordelijk voor de vorming van sociale veiligheid. Wij verwachten

van u als ouder een actieve rol bij de zorg van uw kind, zoals in de wet is vastgelegd. U bent er als primaire opvoeder hoofdverantwoordelijk voor dat uw kind(eren) gezonde normen en waarden op sociaal gebied meekrijgen. Een goede samenwerking tussen school en ouders is daarom cruciaal.

Signalering

Voor professionals die met kinderen en jongeren werken is soms onduidelijk waar geaccepteerd gedrag grensoverschrijdend wordt en hoe men hier preventief op in kan gaan. Er is behoefte aan een duidelijk kader om af te wegen welk gedrag wel getolereerd kan worden, en waar grenzen nodig zijn. En vooral ook, waar kinderen zich in alle veiligheid en respect op sociaal en seksueel gebied kunnen ontwikkelen. Met behulp van ons leerlingvolgsysteem en het vlaggensysteem, wordt de sociale ontwikkeling van uw kind gemonitord.

Leerlingvolgsysteem

In het kader van monitoring wordt van herhaalde en ernstige gedragingen notitie gemaakt in het leerlingdossier. Onacceptabel gedrag van of tussen in- en externe professionals en ouders bespreekt het bevoegd gezag met betrokkene(n). Indien nodig worden hierbij relevante professionals ingezet.

Alle signalen worden in het leerlingvolgsysteem en het leerlingdossier vastgelegd. Denk hierbij aan:

- (leer)ontwikkeling en gebeurtenissen die deze kunnen beïnvloeden;
- gedrag.

Het leerlingdossier is inzichtelijk voor u als ouders/verzorgers. Gegevens worden zo feitelijk mogelijk weergegeven. Scholen werken hierbij volgens de Wet Meldcode. De meldcode treedt in werking zodra de emotionele veiligheid van een kind in het geding komt. Voorbeelden hiervan zijn:

- echtscheiding;
- overlijden;
- verhuizing;
- psychosociale problematiek zoals pesten.

Vlaggensysteem

In het vlaggensysteem worden de seksuele ontwikkeling en de motieven van seksueel gedrag van kinderen/jongeren uitgebreid besproken. Seksualiteit en grenzen worden onder de loep genomen aan de hand van 6 criteria:

1. Wederzijdse toestemming: beide partijen hebben duidelijk toestemming gegeven voor het gedrag.
2. Vrijwilligheid: alle betrokkenen zijn vrij van dwang of verleiding in een seksuele interactie.
3. Gelijkwaardigheid: de partijen zijn voldoende gelijkwaardig.
4. Ontwikkelingsadequaat: het gedrag komt overeen met wat van kinderen van die leeftijd wordt beschreven in de wetenschappelijke onderzoeksliteratuur.
5. Contextadequaat: de context laat dit gedrag toe.
6. Zelfrespecterend: het gedrag is niet zelfbeschadigend of vernederend voor het kind. Aan de hand van deze criteria kan het seksueel gedrag gesitueerd worden op een lijn van acceptabel gedrag tot zwaar grensoverschrijdend gedrag.

Onacceptabel gedrag

Ondanks afspraken, gedragsregels en omgangsregels kan het zo zijn dat er sprake is van onacceptabel gedrag. Hiermee doelen wij op gedragingen in woord en daad die een negatieve invloed hebben op het veiligheidsgevoel van betrokkenen. Kinderen die gedrag vertonen dat als

onacceptabel wordt ervaren worden hierop aangesproken, waarbij gewenst gedrag actief wordt aangeleerd. Afhankelijk van de situatie gebeurt dit individueel of in groepsverband. Hierin wordt desgewenst samenwerking gezocht met ouders (conform de Wet Meldcode).

Inzet externe professionals

Soms heeft een leerling meer begeleiding nodig dan de school in samenwerking met de ouders kan bieden. Dan wordt er contact opgenomen met externe professionals, zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of 'Veilig thuis'. In overleg met u wordt besloten welke (extra) begeleiding het kind kan gebruiken en hoe dit geregeld wordt. Indien nodig wordt de intervisiegroep aandachtsfunctionarissen kindermishandeling en het Jeugd- en Gezin Team (JGT) geraadpleegd. Ook kan het voorkomen dat de leerkracht extra begeleiding vraagt om een leerling met de juiste en vaak specifieke kennis en competenties als school te kunnen begeleiden.

Privacy en toestemming

In het kader van de wet bescherming persoonsgegevens dient de privacy van uw kind beschermd te worden omtrent zijn uitspraken en gedragingen. Indien er grensoverschrijdende gebeurtenissen plaatsvinden zal de school altijd streven naar een discrete afhandeling hiervan in het belang van u, uw kind en andere leerlingen. Hoewel onrust op zulke momenten begrijpelijk is, is het de schoolprofessionals niet toegestaan om de beschikbare informatie te delen, tenzij partijen een professionele relevante betrokkenheid hebben, die hen hiertoe legitimeert. Wij streven er in zulke situaties naar altijd in gesprek te blijven met ouders, om ervoor te zorgen dat de ontstane situatie zo min mogelijk invloed heeft op uw kind, andere leerlingen, de ontwikkeling, het gezin, de leefomgeving. Met als doel om de veiligheid te waarborgen en waar nodig, samen met u, te herstellen. In principe wordt er daarom niet inhoudelijk met de media gecommuniceerd.